

POSTANOWIENIE

17 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 17 maja 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K. S.

przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W. poprzednio Bank spółce akcyjnej w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

na skutek skargi kasacyjnej K. S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z 13 lipca 2022 r., V AGa 325/19,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego, tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) zł z odsetkami wynikającymi z art. 98 §1¹ k.p.c. za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 lipca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z 22 sierpnia 2019 r., oddalającego jego powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci Bankowego Tytułu Egzekucyjnego wystawionego 25 marca 2014 r., opatrzonego klauzulą wykonalności na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 14 kwietnia 2014 r.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący wskazał przyczyny kasacyjne określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłącznie podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl.; z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.). Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego

z 18 września 2012 r., II CSK 180/12, niepubl. oraz z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.).

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15, niepubl.; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, niepubl.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, niepubl.; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16, niepubl.; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, niepubl.; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, niepubl.; z 5 października 2018 r., V CSK 168/18, niepubl.).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że zachodzą przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. i podniósł, iż w sprawie „występuje istotne zagadnienie prawne, a to kwestia oceny dowodów w świetle art. 233 § 1 kpc, dokonanej wbrew zasadom logiki, mające wpływ na wynik sprawy”. W części wstępnej uzasadnienia skargi kasacyjnej wskazał z kolei, że „przyjęcie niniejszej skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398 4 § 1 pkt 1 kpc jest uzasadnione albowiem w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne co do konieczności badania przesłanek prawidłowości związanych z zabezpieczeniem roszczenia poprzez wydanie przez pierwotnego wierzyciela Bankowego Tytułu Egzekucyjnego i skierowanie go do egzekucji. Celem postępowania sądowego wyrażonym w art. 3 kpc jest ustalenie prawdy materialnej nie zaś prawdy formalnej zatem sądy obu instancji winne były właściwie ocenić

dowody znajdujące się w aktach”. W piśmie z 16 lutego 2023 r. złożonym na wezwanie Sądu Apelacyjnego w Katowicach do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej przez sporządzenie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powtórzył powyższe stwierdzenia. Wyjaśnił mianowicie, że wnosi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż zachodzą przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.; w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, a to kwestia oceny dowodów w świetle art. 233 § 1 k.p.c., dokonanej wbrew zasadom logiki, mającej wpływ na wynik sprawy; wskazując zaś, że rozwija powyższy wniosek stwierdził: „fakt wystawienia przez wierzyciela BTE nie kształtuje w niniejszej sprawie powagi rzeczy osądzonej, wobec czego nie doszło w niniejszej sprawie do przerwania biegu przedawnienia roszczenia. Nie sposób zatem zgodzić się ze stanowiskiem Sądu II instancji wyrażonym w uzasadnieniu wyroku, jakoby przesłanki z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. nie zasłyły w niniejszej sprawie. Wskazuję, że Sąd II instancji pominął w swym uzasadnieniu problemów zdrowotnych powoda w kontekście skuteczności czynności prawnych przez niego dokonywanych w toku sporu z pierwotnym wierzycielem”.

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego, wymaganie określone w art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest tożsame z określonym w art. 398⁴ § 2 k.p.c., co oznacza, że skarżący powinien odrębnie przytoczyć podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie i odrębnie uzasadnić wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nawet jeżeli argumentacja prawna może się w pewnym zakresie pokrywać (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 156; z 5 czerwca 2001 r. IV CZ 45/01, OSNC 2001, Nr 10, poz. 157; z 10 stycznia 2003 r. VCZ 189/02, niepubl.; z 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.; z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl.; z 11 kwietnia 2018 r., V CSK 547/17, niepubl.; z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 567/17, niepubl.).

Uzasadnienia przyczyn kasacyjnych, kwalifikujących przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy nie może doszukiwać się w uzasadnieniu podstaw, niezależnie od tego, że chodzi w tym wypadku o zupełnie odmienne metody argumentowania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2020 r., II

CSK 432/19, niepubl., z 15 grudnia 2006 r., III CZ 93/06; nie publ. i z 18 kwietnia 2012 r., I CSK 520/11, niepubl.).

Skarżący nie uczynił zadość tym wymaganiom. We wniosku nie sformułowano jakiegokolwiek zagadnienia prawnego, które wymagałoby rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Nie jest takim zagadnieniem „ocena dowodów w świetle art. 233 § 1 kpc, dokonanej wbrew zasadom logiki”, ani kwestia „badania przesłanek prawidłowości związanych z zabezpieczeniem roszczenia poprzez wydanie przez pierwotnego wierzyciela Bankowego Tytułu Egzekucyjnego i skierowanie go do egzekucji”. Lakoniczne twierdzenia wniosku i jego uzasadnienia czynią go w istocie niezrozumiałym i nie pozwalają stwierdzić, jakich zagadnień dotyczą wątpliwości skarżącego. W celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie wystarczy samo sformułowanie pytania do Sądu Najwyższego, konieczne jest również przedstawienie odpowiedniej argumentacji jurejdykcyjnej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2018 r., II CSK 12/18, niepubl.). Skarżący nie tylko takiej argumentacji nie przedstawił, ale nie sformułował również samych zagadnień prawnych, które wskazywać mogłyby na wystąpienie w sprawie przyczyny z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Niewykazana została również druga z powołanych przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci jej oczywistej zasadności. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego uzasadnienie oczywistej zasadności skargi nie może poprzestawać na prostym odwołaniu do naruszeń prawa wskazanych w podstawach kasacyjnych. W uzasadnieniu wniosku, poza odwołaniem do przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący nie przedstawił żadnej argumentacji pozwalającej na ocenę, że zarzucane w podstawach skargi, a przy tym dopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym, zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mają charakter oczywisty i doprowadziły do wydania w oczywiste nieprawidłowego orzeczenia.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji. Sąd Najwyższy nie orzekał o wynagrodzeniu pełnomocnika powoda z urzędu, wobec złożenia przez pełnomocnika wniosku o przyznanie takich kosztów

od Skarbu Państwa jedynie w razie oddalenia skargi kasacyjnej, co w sprawie nie miało miejsca.

[SOP]

[ms]